

Talousarvioaloite TAA 49/2021 vp

Sari Essayah kd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä mielenterveyspalveluiden terapiatakuun toteuttamiseen (35 000 000 euroa)

Eduskunnalle

Mielenterveyspalveluiden tarve on kasvanut ja saatavuus heikentynyt. Mielenterveyden häiriöihin ei tällä hetkellä saa apua ja tilanteet pääsevät kriisiytymään. Ajoissa saatu apu mielenterveyden häiriöihin säästää niin inhimillisiä kuin taloudellisiakin kustannuksia.

Tehokkaita, tutkimusnäyttöön perustuvia lyhytinterventioita ei ole riittävästi tarjolla julkisissa mielenterveyspalveluissa. Psykososiaalisilla lyhytinterventioilla tarkoitetaan mielenterveystyön ammattilaisen toteuttamaa varhaisessa vaiheessa annettavaa hoitoa, jolla voidaan tarttua ongelmiin ajoissa ja vaikuttavasti.

Kelan korvaaman kuntoutuspsykoterapian rinnalle tarvitaan julkisessa perusterveydenhuollossa mahdollisuus varhaiseen lyhytpsykoterapiaan sekä muihin psykososiaalisiin lyhytinterventioihin.

Terapiatakuuta koskeva kansalaisaloite (KAA 10/2019 vp) saapui eduskunnan käsiteltäväksi 22.10.2019. Terapiatakuussa varhainen mielenterveyden hoito tuodaan saataville perusterveydenhuoltoon. Hoidon tarve arvioitaisiin välittömästi ja hoito aloitettaisiin kuukauden sisällä arviokäynnistä. Terapiatakuun esittämässä mallissa lyhytpsykoterapiaa ja muita psykososiaalisia lyhytinterventioita olisi tarjolla kaikille ikäluokille, kaikissa mielenterveyden ongelmissa ja joka puolella maatamme. Lyhytinterventioilla voitaisiin auttaa myös päihdeongelmien kanssa kamppailevia. Lyhytinterventioon ei tarvittaisi erikoislääkärin antamaa diagnoosia eikä lähetettä. Hoitoa voisivat antaa mielenterveystyötä tekevät terveyskeskusten ammattilaiset.

Köyhyyden ja mielenterveyden yhteys on Suomessa ilmeinen. KELAn kustantamaan kuntoutuspsykoterapiaan pääseminen on vaikeaa, sen kriteerit ovat tiukat ja alueellinen saatavuus vaihtelee. Lapissa tarve psykoterapialle on kolminkertainen Uuteenmaahan verrattuna, mutta terapiaa on tarjolla Lappia enemmän Uudellamaalla. Mielenterveyden ongelmat myös eriarvoistavat kansalaisia. Ilman kuntoutustukea terapia on kallista, ja jättää pienituloiset sen ulkopuolelle.

Terapiatakuun toteuttaminen maksaisi arvion mukaan noin 35 miljoonaa euroa vuodessa. Sen toteuttamisessa voidaan käyttää osittain myös olemassa olevia resursseja niitä uudelleen kohdentamalla. Kustannusarvioon sisältyy sekä lisähenkilökunta että nykyisen henkilökunnan lisäkoulutus. Terapiatakuun toteuttamiseen tarvittaisiin noin 800 henkilötyövuoden työpanos. Tällä panoksella voitaisiin kuntouttaa nopeasti takaisin työelämään tuhansia kansalaisia ja saavutettaisiin

Talousarvioaloite TAA 49/2021 vp

mittavat kustannussäästöt etuuskien käytön vähenemisen ja ansiotuloverojen nousun myötä. Kokonaisuutena uudistus vähentäisi yhteiskunnallisia kustannuksia ja lisäisi merkittäväällä tavalla kansalaisten hyvinvointia.

Aloite on osa KD eduskuntaryhmän vaihtoehtobudjettia vuodelle 2022.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 35 000 000 euroa momentille 28.90.30 mielenterveyspalvelujen terapiatakuun toteuttamiseen.

Helsingissä 8.10.2021

Sari Essayah kd
Sari Tanus kd
Peter Östman kd
Päivi Räsänen kd
Antero Laukkanen kd